

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΖΑΒΑΡΑΣ

Βουλευτής Ν. Ηλείας – ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Αθήνα 05.03.2019

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς: 1. Τον Υπουργό Οικονομίας και Ανάπτυξης κ. Ιωάννη Δραγασάκη

2. Τον Υπουργό Οικονομικών κ. Ευκλείδη Τσακαλώτο

Θέμα: Μείωση των επιτοκίων τοκοφορίας απαιτήσεων από καταναλωτικά, επιχειρηματικά δάνεια και πιστωτικές κάρτες

Ως γνωστόν, ένα από τα μεγαλύτερα κοινωνικά προβλήματα που αντιμετωπίζει σήμερα η χώρα είναι το πρόβλημα της υπερβολικής διόγκωσης του ιδιωτικού χρέους, με αιχμή τα λεγόμενα «κόκκινα δάνεια». Πρόβλημα που οφείλεται στη δεινή και απροσδόκητη οικονομική κρίση, που από το 2009 μέχρι σήμερα πλήττει τη χώρα. Ενώ όμως το πρόβλημα αυτό θα έπρεπε ήδη να έχει αντιμετωπιστεί αποτελεσματικά και στο σύνολο του, η Κυβέρνηση με τις μέχρι σήμερα προσπάθειες της το αντιμετωπίζει ατσοπασματικά και μερικά, μάλιστα δε με τις πρόσφατες ενέργειες της δημιουργεί την εντύπωση ότι κατ' αυτήν ολόκληρο το οξυμένο κοινωνικό πρόβλημα του ιδιωτικού υπερδανεισμού θα επιλυθεί μόνο εάν ληφθούν μέτρα για τη προστασία της πρώτης κατοικίας. Γι' αυτό διαπραγματεύεται με τις τράπεζες προς εξεύρεση κοινά αποδεκτής λύσης και μόνο για το συγκεκριμένο θέμα.

Μ' αυτόν τον τρόπο όμως ενεργώντας η Κυβέρνηση αποφεύγει να επέμβει στο πεδίο που εμφανίζεται η αιτία του προβλήματος ώστε να το αντιμετωπίσει ριζικά, δηλαδή μεταξύ των άλλων και στους τραπεζικούς μηχανισμούς που κατά τρόπο ανεξέλεγκτο και πολλές φορές αυθαίρετο διαμορφώνουν το συνολικό ύψος των ληξιπρόθεσμων τραπεζικών απαιτήσεων κατά των δανειοληπτών. Αντίθετα, προσπαθεί να αντιμετωπίσει κατά ένα μόνο μέρος τις δυσμενείς επιπτώσεις που προκαλεί ο ιδιωτικός υπερδανεισμός στους δανειολήπτες κόκκινων δανείων, που έχουν υποθηκεύσει τη πρώτη κατοικία τους. Η Κυβέρνηση, κατά συνέπεια, δεν ενδιαφέρεται για την αποτελεσματική, συνολική και ριζική αντιμετώπιση του

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΖΑΒΑΡΑΣ

Βουλευτής Ν. Ηλείας – ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

κοινωνικού αυτού προβλήματος που αφορά εκατομμύρια καταναλωτές προς όφελος της εθνικής οικονομίας, αλλά περιορίζεται μόνο στη μερική, απεσπασματική και συμπτωματική επίλυσή του, αφού μάλιστα ο κίνδυνος για την αναγκαστική εκποίηση της πρώτης κατοικίας από τις τράπεζες αποτελεί μέρος του συνολικού προβλήματος και όχι ολόκληρο το πρόβλημα.

Ειδικότερα, η ανάγκη προστασίας της πρώτης κατοικίας παρουσιάζεται στην τελική και πιο οξεία φάση της ανώμαλης εξέλιξης ενός «κόκκινου δανείου», δηλαδή στη φάση που έχει ολοκληρωθεί και η δικαστική διάγνωση της διαφοράς μεταξύ της τράπεζας και του δανειολήπτη, έχει εκδοθεί υπέρ της τράπεζας τίτλος αναγκαστικής εκτέλεσης και έχει ξεκινήσει η διαδικασία της αναγκαστικής εκποίησης της πρώτης κατοικίας σε δημόσιο πλειστηριασμό. Όμως, πριν από τη φάση αυτή, το πρόβλημα ενός ληξιπρόθεσμου δανείου έχει διέλθει από πολλά στάδια, μέχρις ότου καταλήξει να χαρακτηριστεί κόκκινο. Η Κυβέρνηση κατά συνέπεια οφείλει να αντιμετωπίσει το πρόβλημα όχι μόνο στο τελικά αλλά και στα προγενέστερα στάδια της εξέλιξης του και κυρίως οφείλει μέσω της νομοθετικής λειτουργίας του κράτους και όχι μέσω διαπραγματεύσεων με τους τραπεζίτες να επιβάλλει κανόνες κοινωνικής δικαιοσύνης με βάση την αρχή της αναλογικότητας για την προστασία των δανειοληπτών στο σύνολό τους και όχι μόνο για τη κατηγορία των πληττομένων από τις τράπεζες με δικαστικά αναγκαστικά μέτρα, λαμβάνοντας υπόψη τις εξαιρετικές κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες που ισχύουν σήμερα λόγω της κρίσης.

Οφείλει η κυβέρνηση να αναγνωρίσει το αυτονόητο, αυτό που αντιλαμβάνονται όλοι οι νοήμονες άνθρωποι σε αυτή τη χώρα: ότι το μεγαλύτερο πρόβλημα στα κόκκινα δάνεια δημιουργείται από την κοινωνικά ανάλογη στάση των τραπεζών απέναντι στους δανειολήπτες, που επιμένουν να μην αναγνωρίζουν τις τεκτονικές αλλαγές που έχουν συμβεί στην οικονομία του τόπου εξαιτίας της κρίσης και συνεχίζουν να επιδιώκουν την

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΖΑΒΑΡΑΣ

Βουλευτής Ν. Ηλείας – ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ικανοποίηση των απαιτήσεων τους ως εάν δεν είχε μεσολαβήσει μέχρι σήμερα μια τέτοια οικονομική κρίση.

Κανένας μέχρι σήμερα δεν αντιμετωπίζει ως οξύ κοινωνικό πρόβλημα την ανάγκη ανακούφισης των νοικοκυριών από το υπερβολικό βάρος που συνεπάγεται γι' αυτά ο αχαλίνωτος εκτοκισμός των τόκων από τις τράπεζες στα κόκκινα δάνεια και κυρίως στη κατηγορία των καταναλωτικών δανείων ή των δανείων μέσω πιστωτικών καρτών, όπου το επιτόκιο στις περιπτώσεις αυτές ξεπερνάει το 27% και ανεξέλεγκτα εκτοκίζονται τραπεζικοί τόκοι χωρίς κανένα χρονικό ή άλλο περιορισμό. Η τοκοφορία αυτή όμως αποδεικνύεται δυσανάλογα μεγάλη, αν συγκριθεί με το ποσοστό της αναγκαστικής μείωσης όλων ανεξαιρέτως των εισοδημάτων, εξαιτίας της οικονομικής κρίσης αλλά και με τα επιτόκια καταθέσεων που προσφέρει το ίδιο το χρηματοπιστωτικό σύστημα και δεν ξεπερνούν σε καμία περίπτωση το 1,13%.

Ειδικότερα, όπως προκύπτει από τα στοιχεία της ΑΑΔΕ, της ΕΛΣΤΑΤ και του ΙΟΒΕ το δηλωθέν εισόδημα των ελλήνων πολιτών για την επταετία 2010-2017, μειώθηκε κατά 25,15 δισεκατομμύρια ευρώ. Το μέσο διαθέσιμο εισόδημα των πολιτών μειώθηκε κατά 42%, οι αμοιβές της εξαρτημένης εργασίας μειώθηκαν κατά 23 δισεκατομμύρια ευρώ ενώ η κατανάλωση παρουσιάζει μείωση κατά 50 δισεκατομμύρια. Είναι χαρακτηριστικό το γεγονός ότι το 64% των νοικοκυριών δηλώνει πλέον εισοδήματα κάτω των 12.000 ευρώ ενώ την ίδια ώρα αυξήθηκε κατά 40% περίπου ο αριθμός αυτών που δηλώνει πλέον μηδενικό εισόδημα.

Μέσα σε αυτό το δυσμενές οικονομικό κλίμα για τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις είναι ανεπίτρεπτο οι τράπεζες να αδιαφορούν και να προσποιούνται ότι δεν έχουν καμία ευθύνη συμμετοχής στην ανακούφιση των δεινά δοκιμαζόμενων νοικοκυριών και επιχειρήσεων και η Πολιτεία να επιδοκιμάζει μια τέτοια αντικοινωνική στάση. Είναι απαράδεκτο η

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΖΑΒΑΡΑΣ

Βουλευτής Ν. Ηλείας – ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Κυβέρνηση να μην ασκεί καμία πίεση στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα προκειμένου να αναδιαρθρώσουν τις απαιτήσεις τους και να αναπροσαρμόσουν τα επιτόκια που οδήγησαν στον σχηματισμό υπερβολικών απαιτήσεων. Είναι αδιανόητο η κυβέρνηση να αντιμετωπίζει τα κόκκινα δάνεια μόνο ως τραπεζικό πρόβλημα, στο μέτρο και στην έκταση που αυτά πλήττουν το τραπεζικό σύστημα και να μην τα αντιμετωπίζει και ως πρόβλημα προστασίας του καταναλωτή από την αυθαιρεσία, τις καταχρήσεις και τις υπερβολές των τραπεζών, οι οποίες, παραβιάζοντας βασικές συναλλακτικές αρχές της έννομης τάξης αρνούνται να αναπροσαρμόσουν τις υπερβολικές απαιτήσεις τους και συνεχίζουν να απειλούν και να εκβιάζουν με αναγκαστικά μέτρα εκατομμύρια πολίτες, που για λόγους ανεξάρτητους από τη θέληση τους είδαν τα εισοδήματά τους να μειώνονται βίαια και απρόβλεπτα λόγω της οικονομικής κρίσης.

Επειδή η νομοθέτηση της μείωσης κατά το προσήκον μέτρο που επιβάλλουν οι ισχύουσες οικονομικές συνθήκες των ως άνω απαιτήσεων που προκύπτουν όχι μόνο από συμβάσεις καταναλωτικών δανείων και πιστωτικών καρτών αλλά και συμβάσεις επιχειρηματικών δανείων, αποτελεί υποχρέωση της πολιτείας, που επιβάλλεται από την αρχή της αναλογικότητας και προβλέπεται στο άρθρο 25 του Συντάγματος,

Επειδή η ικανοποίηση του αιτήματος αυτού θα ανακουφίσει μεγάλες ομίδες πολιτών, που πριν από την έναρξη της οικονομικής κρίσης έπεσαν θύματα της αχαλίνωτης πιστωτικής επέκτασης των τραπεζών και άλλων πιστωτικών ιδρυμάτων,

Επειδή η προστασία του καταναλωτή αποτελεί ρητή υποχρέωση του κράτους, όπως δε προβλέπεται από την διάταξη του άρθρου 1 του Ν. 2251/1994 για την προστασία των καταναλωτών «τα οικονομικά συμφέροντα του πολίτη, τελούν υπό την προστασία του κράτους» και μάλιστα και αυτά του καταναλωτή χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών,

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΖΑΒΑΡΑΣ

Βουλευτής Ν. Ηλείας – ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Ερωτώνται οι κκ. Υπουργοί:

1. Τι νομοθετικά μέτρα προτίθενται να πάρουν, εκτός από τη προστασία της πρώτης κατοικίας, για τη συνολική ρύθμιση του κοινωνικού προβλήματος του υπερβολικού ιδιωτικού χρέους;
2. Γιατί οι τράπεζες επιμένουν να κρατούν αμείωτα τα επιτόκια τοκοφρορίας απαιτήσεων, την ίδια ώρα που τα εισοδήματα των πολιτών την τελευταία επταετία της οικονομικής κρίσης έχουν υποστεί βίαιη μείωση;
3. Προτίθεται η κυβέρνηση να επιβάλλει αναλογικά στον τραπεζικό τομέα μείωση των τραπεζικών επιτοκίων, προκειμένου να σταματήσει η υπέρμετρη επιβάρυνση των δανειοληπτών, κατά τον υπολογισμό των ληξιπρόθεσμων απαιτήσεων από τραπεζικά καταναλωτικά και επιχειρηματικά δάνεια;
4. Προτίθεται η Κυβέρνηση να υιοθετήσει το κυπριακό μοντέλο για την εξαγορά από τον δανειολήπτη του δανείου του, με τους ίδιους όρους που προβλέπονται για την εξαγορά από εταιρείες διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις;

Ο ερωτών βουλευτής

Κωνσταντίνος Τζαβάρας